

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314202397
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1314202397.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: Rača Invest, s.r.o., so sídlom Družstevná č. 2, Bratislava, IČO: 36 807 311, zastúpeného JUDr. Evou Slašťanovou, advokátkou, so sídlom Tomášikova 50/A, Bratislava, proti žalovanej: M. W., A. W. M. Č..XX, A., zastúpenej JUDr. Ľubomírom Šablicom, advokátom, so sídlom Záhradnícka 27, Bratislava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o odvolaniach žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 04.mája 2017, č.k. 11C/44/2014-160 a proti uzneseniu č.k. 11C 44/2014-84 zo dňa 17. apríla 2015 v časti uloženia preddavku v sume 300 eur, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.
Uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 11C 44/2014-84 zo dňa 17. apríla 2015 v
napadnutej časti zrušuje. v

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej ku nehnuteľnostiam: parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parcela č. XXX/XX M. Y. M.V. XXX V., W. Č.. XXX/XX M. Y. M. XXXX V., K. Ú. T., Y. A. J. - V. Č. T., Y. A. J., D. na R. Č.. XXXX, Z. K. Ú. M. A., Správe pre hlavné mesto Bratislavu, a súčasne rozhodol o jeho vyporiadaní tak, že pozemky registra "C" W. Č.. XXX/XX M. Y. M. XXX V. P. W. Č.. XXX/XX M. Y. M. XXXX V. B. T. C., Ž. F. M. M.E. Ž. B. W. W. T. ". W. Č.. XXX/XX M. Y. M. XXXX V., N. W. Č.. XXX/XXX M. Y. M.V. XX V. P. F. M. M. Ž.P. B. W. W. T. ". W. Č.. XXX/XX M. Y. M. XX V., K. Ú. D. T., Y. A. - V. Č. T., Y. A. J., M. X. W.N. Č.. XXC/XX-XX/XXXX D. F. XX.XX.XXXX, vypracovaným Ing. Štefanom Špačekom, znalcom z odboru geodézie a kartografie, úradne overeným Okresným úradom Bratislava, odbor katastrálny dňa 20.06.2016 pod č. XXXX/XXXX Ing. Mariánom Druskom, ktorý sa stal neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v plnej výške. Vychádzal zo zistenia, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva číslo XXXX, K. Ú. T., P. C. Ž. M. W. XX/XX P. Ž. M. W. X/XX, P. C. W. Č. XXX/XX Y. M. XXX V. M. P. W. Č. XXX/XX M. Y. M. XXXX V.. Žalobca vyzval žalovanú na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, žalovaná sa vyjadrila, že nechce nič predávať, ani vyporiadavať a podala oznámenie o priestupku, v ktorom uviedla, že J.. K. ju od roku 2013 telefonicky, SMS správami, aj písomne, opakovane obťažuje, pričom od nej požaduje odpredaj podielu na predmetných parcelách, napriek tomu, že mu opakovane oznámila, že ich predať nechce, zaslal jej oznámenie a výzvu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a toto konanie považuje za obťažovanie. Vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa § 141 a § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že právna úprava zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v Občianskom zákonníku vychádza zo zásady, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Keďže v prejednávacom prípade nedošlo

ku dohode spoluvlastníkov o jeho zrušení a vyporiadaní, podielové spoluvlastníctvo zrušil. Keďže žalovaná nesúhlasila so spôsobom rozdelenia nehnuteľností ako navrhoval žalobca, nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia. Súdom ustanovený znalec v posudku uviedol, že pri rokovaní požadovala žalovaná, aby jej podiel odčlenil z pozemku parcela číslo XXX/XX v hornej časti pozemku. Toto riešenie však nepovažoval za možné vzhľadom na to, že by sa týmto zamedzilo prístupu žalobcu na jeho pozemok. Riešenie, ktoré uviedol v posudku, zabezpečí prístup na pozemky obom sporovým stranám. Pri rozhodovaní o spôsobe rozdelenia nehnuteľnosti prihliadal na to, aby mohli byť obe novovytvorené parcely účelne využívané a nehnuteľnosti, ktoré tvorili podielové spoluvlastníctvo rozdelil spôsobom, ako ho navrhol v znaleckom posudku znalec Ing. Štefan Špaček. Výrok o trovách konania odôvodnil § 255 C.s.p.a vzhľadom na to, že žalobca mal vo veci úspech, zaviazal žalovanú ku náhrade trov konania v plnej výške.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že rozsudok je nesprávny po stránke vecnej i právnej, nie je spravodlivý, že súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces, odňal jej možnosť konať pred súdom a ním vyhlásený rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný. Namietala, že nebolo rešpektované jej právo na záverečnú reč a vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci po tom, čo už na pojednávaní 07. 02. 2017 rozhodol súd uznesením, že vyhlasuje dokazovanie za skončené, pričom na toto pojednávanie si v odbernej lehote predvolanie na pošte neprevzala a o jeho existencii nemala vedomosť. Poukázala na to, že na pojednávaní 04.05. 2017 boli uvedené z jej strany dôvody, pre ktoré by mal súd postup žalobcu ako majoritného spoluvlastníka voči nej ako minoritnej podielovej spoluvlastníčke ešte pred podaním žaloby na súd považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi (ponuka žalobcu na odkúpenie jeho podielov na dotknutých pozemkoch zo dňa 17. 01. 2014 za cenu 232 eur bez DPH m2). Namietala, že súd nereagovala na prednes jej zástupcu, ktorý nebol záverečnou rečou a v ktorom okrem iného uviedol, že nepovažuje z hľadiska vyporiadania trhovou hodnotu oboch dotknutých pozemkov za rovnakú vzhľadom k plánovanému využitiu pozemku - parc.č. XXX/XX žalobcom ako stavebných pozemkov, na rozdiel od parcely č. XXX/XX, ktorá je reálne záhradou a navrhovaným rozdelením bude poškodená. Uviedla, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejme ako súd posúdil návrhy na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva predložené z jej strany. Nezohľadnil, že svoj spoluvlastnícky podiel nadobudla s dedičmi po svojich predkoch, žalobca nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel kúpou s cieľom ich po čase v súlade s predmetom svojho podnikania rozpredať ako stavebné pozemky na účely realizácie malopodlažnej bytovej zástavby, ako to vyplýva z územnoplánovacej informácie zo dňa 29. 07. 2013. Vytykala súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal jej návrhmi na vyporiadanie dotknutých pozemkov, že nevykonal ňou navrhovaný dôkaz obhliadkou, ku ktorému sa pripojil aj žalobca. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva na základe znalcom vypracovaného znaleckého posudku nepovažuje za spravodlivé. Pokiaľ ide o pozemok parc.č. XXX/XX v katastri evidovaný ako vinice, tento je v skutočnosti pokračovaním záhrady, čo by súd zistil obhliadkou pozemkov. Mala za to, že neobstojí konštatovanie znalca, že pozemok parc.č. XXX/XX má jediný možný prístup z vrchnej časti z verejnej cesty parc.č. XXXX/X, pretože žalobca je okrem ďalších pozemkov v celosti vlastníkom aj susedného pozemku evidovaného na LV č. XXXX, z ktorého má prístup na svoje pozemky. Namietala, že súd prvej inštancie akceptoval vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa návrhu znalca bez toho, aby ho predvolal na pojednávanie. Rozhodnutie podľa nej nezodpovedá účelu vyplývajúceho z § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Namietala aj výrok o náhrade trov konania ako nespravodlivý z dôvodu správania sa žalobcu voči nej v období pred podaním žaloby na súd, ktorý nezodpovedal dobrým mravom a mal v sebe prvky nátlaku a vydierania, a nevhodného správania sa, jeho návrhy a vyjadrenia boli rôzne, rozporné a značne neseriózne, čo spôsobilo, že mimosúdna dohoda nebola možná už ani po podaní žaloby. Jej reakcie boli takémuto správaniu primerané a nevybočili z rámca ochrany vlastníckeho práva voči žalobcovi. Zohľadnením týchto skutočností mal súd prvej inštancie rozhodnúť o náhrade trov konania tak, že žiadnemu účastníkovi nebude priznaná náhrada trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa ako aj s prihliadnutím na charakter sporu a na procesnú situáciu účastníkov konania. Dodala, že napadnutým rozsudkom nič nezíska, skôr stratí, získala svoj podiel vyjadrený m2 na pozemku oveľa nižšej trhovej hodnoty na rozdiel od žalobcu, ktorý si scelí pozemok a môže začať so svojim podnikateľským zámerom. Na odvolacej argumentácii zotrvala aj vo svojej odvolacej replike.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej považoval jej tvrdenia o porušení práva na spravodlivý proces, odňatí možnosti konať pred súdom, nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozsudku za tendenčné a zavádzajúce. Poukázal na to, že na pojednávaní dňa 07.02. 2017 sa žalovaná ani jej splnomocnený zástupca nedostavili bez ospravedlnenia. Argumentoval, že

v priebehu znaleckého dokazovania bola znalcom vykonaná aj obhliadka na mieste samom, výsluch znalca pred súdom považoval za nadbytočný vzhľadom k tomu, že súd nemal pochybnosti o záveroch vyplývajúcich zo znaleckého posudku. K napadnutému výroku o náhrade trov konania uviedol, že sa pred podaním žaloby na súd pokúsil riešiť vec zmiernou cestou, žalovaná postupovala v civilnom konaní značne špekulatívnym spôsobom, keď zámerne opomenula písomný dokument, ktorý jej bol doručený 08. 11. 2007, a to ponuku spoluvlastníka na kúpu spoluvlastníckeho podielu v rámci splnenia zákonného predkupného práva. Žalovaná sa k možnosti využiť predkupné právo výslovne písomne vzdala. Zdôraznil, že účelovo zavádzala konajúci súd, keď tvrdila, že o novom spoluvlastníkovi nehnuteľnosti sa dozvedela až z jeho listu v roku 2011, kedy ju vyzval a predložil návrh dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Žalovaná prejavila záujem o predmetný pozemok až v roku 2011, pričom dovtedy sa o dotknutý spoluvlastnícky podiel nestarala čo vyplynulo aj zo svedeckej výpovede P. Ž.. Žalovanej ponúkol na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu cenu 100 eur za m² alebo odčlenenie spoluvlastníckeho podielu žalovanej geometrickým plánom. Opakovane poukazoval na to, že pred podaním žaloby sa pokúšal o vyporiadanie spoluvlastníctva mimosúdnu cestou, opakovane žalovanú oslovil, ponúkol jej viacero alternatív vyporiadania, za týmto účelom na vlastné náklady dal vyhotoviť aj návrh geometrického plánu, tak aby čo najlepšie a najvýhodnejšie zodpovedal potrebám žalovanej. Snažil sa žalovanú kontaktovať štandardným spôsobom prostredníctvom listov a SMS správ, žalovaná na jeho snahu reagovala nenáležite a obviňovala ho, že ju obťažuje, pričom mal záujem vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti takým spôsobom, aby ich bolo možné účelne využívať. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach žalovanou uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 písm. c/ C.s.p. a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť otázke vyporiadania podielového spoluvlastníctva strán k nehnuteľnostiam z hľadiska možnosti ich reálnej delby ako aj ich prikázania niektorej z nich za peňažnú náhradu a na základe skutkového stavu, ktorý vyplynul z dokazovania vykonaného v rozsahu dôkazných návrhov strán sporu, vyvodil správne právne závery, keď na vec aplikoval ustanovenie § 142 Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne vyložil a so zreteľom na veľkosť spoluvlastníckych podielov strán a účelné využitie veci zvolený spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva aj riadne odôvodnil, keď uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej, tak aj po právnej stránke, a jeho odôvodnenie je tak dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní a stranám nebola odňatá možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu prvej inštancie podaním opravného prostriedku. Námitka žalovanej, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, preto nemôže obstáť.

6. Z § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súdom sa prihliada na veľkosť spoluvlastníckych podielov jednotlivých spoluvlastníkov, ako aj na účelné využitie veci. Podmienkou pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci je, že toto rozdelenie je dobre možné. Pre záver o deliteľnosti pozemku nepostačuje len faktická možnosť a technická uskutočniteľnosť rozdelenia pozemku, ale je rovnako potrebné zohľadniť funkčnú opodstatnenosť (účelnosť) rozdelenia pozemku. Rozdelenie pozemku potom nie je dobre možné ani v prípade, ak by jeho rozdelením vznikli viaceré; hoci samostatné; ale nefunkčné veci, neslúžiace vlastníkovi spôsobom zodpovedajúcim ich povahe a funkčnému využitiu. Aj po rozdelení preto musia veci slúžiť na uspokojovanie tých potrieb, na ktoré sú prednostne určené. Pri posudzovaní možnosti rozdelenia pozemku je tak rozhodujúca nielen možnosť jeho reálneho (technického) rozdelenia v teréne, ale aj jeho funkčná deliteľnosť. Z tohto hľadiska je potom pri skúmaní možnosti reálneho rozdelenia pozemku podstatná nielen jeho poloha, veľkosť, tvar, ale je potrebné vychádzať aj z hľadiska územného plánovania, prístupu ku komunikáciám a čo najúčelnejšieho technického spôsobu rozdelenia (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 93/2010 zo dňa 29. novembra 2010).

7. V danej veci žalobca navrhoval vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam takým rozdelením, že parc.č. XXX/XX, vinice o novej výmere 1646 m² sa prikáže do jeho výlučného vlastníctva a parc.č. XXX/XX v novovzniknutej výmere 53 m² sa prikáže do výlučného vlastníctva žalovanej.

8. Žalovaná navrhla vypořádanie tak, že parcelu č. XXX/XX vinice o výmere 116 m² žiadala prikázať do svojho výlučného vlastníctva a parcelu č. XXX/XX o výmere 1583 m² navrhla prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu s tým, že žalobca jej vyplatí 10.000 eur, ako rozdiel medzi hodnotami vzájomne odstupujúcich podielov, a to s poukazom na to, že predaj parcely č. XXX/XX neprichádza do úvahy, pretože ide o parcelu od nepamäti pripojenú k jej záhrade na parcele č. XXX/X a je využívaná ako jej súčasť a tak aj oplotená. V priebehu konania sa alternatívne domáhala reálneho rozdelenia oboch nehnuteľností podľa spoluvlastníckych podielov, čím by jej zostala aspoň časť vinohradov vo vlastníctve.

V rámci znaleckého dokazovania žiadala žalovaná odčleniť jej spoluvlastnícky podiel 1/32 z hornej časti parcely č. XXX/XX. Voči znaleckému posudku č. 11/2016 vyhotovenému v priebehu konania súdom ustanoveným znalcom žalovaná namietala, že na jeho základe dostane svoj podiel na sporných nehnuteľnostiach na pozemku nižšej trhovej hodnoty.

9. Je zrejmé, že v prípade vypořádania podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením oboch pozemkov by žalovanej pripadla podľa jej spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/32 z parcely č. XXX/XX časť o výmere 3,6 m² a z parcely č. XXX/XX časť o výmere 49,5 m². Je nepochybné, že z hľadiska stavebno-technického boli oba sporné pozemky deliteľné. Z hľadiska posúdenia funkčnej deliteľnosti bolo potrebné zaoberať sa čo najefektívnejším technickým rozdelením pozemkov (umiestnenie v teréne, tvar, prístup k nim) so zreteľom na budúce účelné využitie oboch pozemkov.

10. Zhodne so súdom prvej inštancie považoval aj odvolací súd za najoptimálnejší variant vypořádania podielového spoluvlastníctva ten, ktorý bol spracovaný súdom ustanoveným znalcom v jeho znaleckom posudku č. 11/2016. Znalec v ňom zohľadnil možnosti prístupu k novovytvoreným pozemkom, a to žalovanej z nehnuteľnosti v jej vlastníctve (parc. č. XXX/X) a žalobcu z verejnej cesty (parc.č. XXXX/X). Vytvorením jedného uceleného pozemku o výmere 53 m² na parcele č. XXX/XX a jeho prikázaním žalovanej vzhľadom na to, že už minulosti sa užíval ako súčasť jej záhrady; a to namiesto dvoch pozemkov s výmerou 3,6 m² na parc.č. XXX/XX a s výmerou 49,5 m² na parcele č. XXX/XX; dosiahlo sa využitie novovzniknutých pozemkov v súlade s potrebami oboch ich vlastníkov. Znalcom zvolený prístup zamedzujúci drobeniu pozemkov považoval aj odvolací súd za najpriateľnejšie riešenie; hoci sa v danom prípade platí výnimka zo zákazu drobenia poľnohospodárskych pozemkov v zmysle § 24 ods. 3 písm. a) zákona č. 180/1995 Z.z.

11. Stanovený spôsob vypořádania podielového spoluvlastníctva pokladá odvolací súd za vyhovujúci, zodpovedá výške spoluvlastníckych podielov, zohľadňuje účelné využitie pozemkov žalobcom v súlade s jeho podnikateľským plánom, ako aj žalovanou v súlade s jej zámerom o zachovanie jeho poľnohospodárskeho charakteru. Nový pozemok, ktorý by vznikol reálnym vyčlenením podielu žalobcu o výmere 112 m² na pozemku parc.č. XXX/XX, by pre neho nemal v budúcnosti plnohodnotné funkčné využitie a v prípade obhospodarovania vinice žalovanou v hornej časti parcely č. XXX/XX o výmere 49,5 m² by zvyšná časť tejto parcely, ktorá by pripadla žalobcovi o výmere 1533,5 m², nemohla plnohodnotne slúžiť budúcemu funkčnému využitiu tohto pozemku žalobcom v súlade s územným plánom. Len samotná skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré žalovaná zdedila po svojich predkoch, ktorí na nich v minulosti hospodárili t.j. morálne hľadisko, neodôvodňuje reálne vyčlenenie podielu žalovanej vo výmere 49,5 m² z parcely č. XXX/XX.

12. Je nepochybné, že z hľadiska druhu, sú oba pozemky rovnako evidované v katastri nehnuteľností ako vinice, mimo zastavaného územia obce, a skutočnosť, že žalovaná pozemok parc.č. XXX/XX užíva ako záhradu nepovažuje odvolací súd za relevantnú. Žalovaná nedôvodne namietala, že získala podiel na pozemku v oveľa nižšej trhovej hodnote na rozdiel od žalobcu, resp., že bola vyhodnená z lukratívnej parcely na nelukratívnu parcelu. Žalovaná svoje tvrdenie o rôznej trhovej hodnote oboch pozemkov v konaní hodnoverne nepodložila a tieto jej tvrdenia nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a nevyplývajú ani z obsahu spisu. Z územnoplánovacej informácie zo dňa 29.07.2013, na ktorú sa žalovaná odvoláva, je zrejmé, že obidva pozemky sú rovnocenné, parc.č. XXX/XX P. P. W..Č.. XXX/XX; v časti ktorej bol vymedzený podiel žalovanej; sú územným plánom určené na malopodlažnú zástavbu obytného územia, majú teda rovnaké funkčné využitie. Tvrdenie žalovanej vyvracia aj vzájomná korešpondencia strán, v ktorej žalobca ponúkal žalovanej za odkúpenie jej spoluvlastníckych podielov na oboch pozemkoch rovnakú cenu 100 eur za m² (list zo dňa 14.04.2011) a bol ochotný žalovanej predať svoje podiely na oboch pozemkoch za rovnakú cenu 232 eur za m² (list zo dňa 17.01.2014). Rovnako žalovaná ponúkala žalobcovi rovnakú cenu (5 eur za m²) za odkúpenie spoluvlastníckych podielov na oboch pozemkoch (list zo dňa 14.01.2014). S ohľadom na uvedené možno konštatovať, že nebol dôvod kompenzovať finančnou náhradou podiel žalovanej na parcele č. XXX/XX z dôvodu, že tento podiel získala jeho reálnym vyčlenením na rovnako hodnotnej parcele č. XXX/XX.

Žalovaná tak nemôže byť ukrátená na svojich vlastníckych právach autoritatívnym rozhodnutím súdu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a nebude tak svojho spoluvlastníckeho podielu pozbavená v rozpore s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

13. Súd prvej inštancie správne vzal za základ svojho rozhodovania ustanoveným znalcom vypracovaný znalecký posudok č. 11/2016, ktorý splňal všetky zákonné náležitosti, znalec pri jeho vypracovaní vychádzal zo všetkých relevantných a dostupných skutočností, ktoré odborne posúdil a po ich zhodnotení výsledky premietol do svojich záverov o možnom spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva kombináciou reálnej deľby s prikázaním do vlastníctva. Ani na základe obhliadky zo strany súdu po tom, ako bola táto vykonaná znalcom, by neboli zistené také iné závažné skutočnosti zásadného významu, ktoré by boli spôsobilé výrazným spôsobom ovplyvniť skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. Námietky žalovanej v prvoinštančnom konaní neboli založené na takých tvrdeniach, na opodstatnenosť ktorých by bolo potrebné doplniť znalecké dokazovanie výsluchom znalca, žalovaná vykonanie takéto dôkazu v konaní nenavrhovala, a preto postupoval súd prvej inštancie správne, keď na pojednávaní dňa 04.05. 2017 vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené.

14. Nenáležitá je aj námiетка žalovanej, že na pojednávaní dňa 04.05.2017 bol vyhlásený rozsudok bez rešpektovania jej práva na záverečnú reč. Z obsahu zvukovej nahrávky z pojednávania dňa 04.05.2017 vyplýva, že konajúci súd vyzval zástupcu žalovanej na prednes titulom záverečnej reči, ktoré právo zástupca žalovanej aj využil a uviedol svoje výhrady k spôsobu navrhovaného vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

15. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku žalovanej, že postup žalobcu voči žalovanej pred podaním žaloby na súd bol v rozpore s dobrými mravmi, a to ani so zreteľom na žalovanou podané oznámenie o priestupku zo dňa 14.01.2014.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca nadobudol sporné pozemky kúpou v januári 2008 a žalovaná dedením v roku 1996. Listom zo dňa 14.04.2011 žalobca navrhol žalovanej vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tak, že odkúpi jej spoluvlastnícke podiely za cenu 100 eur za m² alebo odčlení jej podiel geometrickým plánom, na čo žalovaná reagovala tak, že nemá v úmysle, nemieni a nechce nič predávať ani vyporiadavať, prekvapilo ju, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom, namietala nedodržanie predkupného práva a ohradila sa voči nátlaku na jej osobu v súvislosti s vyporiadanim podielového spoluvlastníctva.

17. Listom zo dňa 14.01.2014 žalovaná; ako reakciu na list žalobcu zo dňa 07.01.2014; navrhla žalobcovi, že odkúpi jeho spoluvlastnícke podiely za cenu 5 eur za m², na čo žalobca reagoval listom zo dňa 17.01.2014 tak, že navrhovaná cena je nízka a je ochotný žalovanej svoje podiely predať za cenu 232 eur za m² a dohodnúť sa na splátkovom kalendári v dĺžke 1 roka. Z SMS správ zasielaných žalobcom žalovanej v období 11-12/2013 vyplýva, že žalobca navrhol žalovanej v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva odčleníť jej podiel 53 m² z parcely č. XXX/XX a bol ochotný baviť sa aj o tom, že by jej zvyšnú časť pozemku odpredal; napokon bol žalobca ochotný ponechať žalovanej túto celú parcelu ako záhradku bez doplatku, teda zadarmo za podmienky vyporiadania vzťahov do 20.12.2013.

18. Z uvedeného vyplýva ústretovosť a snaha žalobcu mimosúdne sa so žalovanou dohodnúť, žalobca jej ponúkol viacero alternatív a dokonca bol ochotný ustúpiť zo svojho spoluvlastníckeho podielu na parc. č. XXX/XX tak, aby si ju v celku žalovaná ponechala. Tvrdenia žalovanej o rozpore konania žalobcu s dobrými mravmi tak vyznievajú nedôveryhodne. Návrhy alternatív predložené žalobcom nemožno považovať za nátlak a obťažovanie ani za neseriózne ponuky.

19. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením správne rozhodol o náhrade trov konania keď je nesporné, že žalobca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, nakoľko prvoinštančný súd vo veci samej rozhodol v súlade s jeho návrhom, keď podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zrušil a vyporiadal ho tak, ako žiadal žalobca pôvodným ako i zmeneným návrhom, a žalovaná sa bránila, resp. neúspešne navrhovala iný spôsob vyporiadania, a preto v zásade niet prekážok, aby súd použil ustanovenie § 255 ods.1 C.s.p. a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

20. Súdna prax zaujala právny názor, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má pre použitie ustanovenia § 150 O.s.p. (teraz § 257 C.s.p.) význam zistenie o tom, či navrhovateľ pred podaním návrhu na súde navrhol ostatným spoluvlastníkom zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v návrhu na začatie konania na súde a dosiahol plný úspech vo veci.

21. Z hľadiska okolností prejednávanej veci a postoja strán v konaní ako aj pred jeho začatím v nadväznosti na použitie ustanovenia § 257 C. s. p. má význam zistenie, že žalobca pred podaním žaloby na súde doručil žalovanej kvalifikovaný návrh na zrušenie spoluvlastníctva s návrhom na jeho

konkrétne vysporiadanie spôsobom, ktorý potom uplatnil v žalobe a v súlade s jeho žalobným návrhom bolo v konečnom rozhodnutí súdom vysporiadanie vykonané, pričom pred začatím konania ani v jeho priebehu žalovaná nebola ochotná dohodnúť sa na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva žalobcom navrhovaným spôsobom. Žalovaná nepreukázala snahu predísť súdnemu sporu uzavretím dohody, odmietala konštruktívne rokovať o spôsobe možného vyporiadania vzťahov vyplývajúcich z podielového spoluvlastníctva, resp. predkladala nereálne ponuky (navrhla odkúpenie podielov žalobcu za cenu 5 eur za m²) a žalobcovi nezostávalo iné východisko ako domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva na súdnu cestou. Neopodstatnená sa tak javí námietka žalovanej, že rozhodnutie o náhrade trov konania nie je spravodlivé a že so zreteľom na správanie žalobcu pred podaním žaloby tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre ktoré nemal súd žiadnej zo strán priznať náhradu trov konania.

22. Žalovanou uplatňované odvolacie dôvody tak neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

23. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

24. Z obsahu spisu vyplýva, že proti uzneseniu súdu prvej inštancie č.k. 11C 44/2014-84 zo dňa 17.04.2015, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie a podľa § 141 ods. 1 O.s.p. uložená obom stranám povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, každej vo výške po 300 eur; podala odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zrušenia v časti, v ktorej jej bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok 300 eur na úhradu nákladov znaleckého dokazovania.

25. V danom štádiu konania už boli preddavky na trovy dôkazu zložené žalobcom v sume 300 eur zúčtované na znalecké dokazovanie tak, že bol uznesením č.k. 11C/44/2014-100 zo dňa 14.1.2016 znalcovi priznaný preddavok 400 eur na výkon znaleckého úkonu, ktorý bol následne zúčtovaný uznesením č.k. 11C/44/2014-136 zo dňa 15.8.2016, ktorým bola znalcovi priznaná suma 474,13 eur zo štátnych finančných prostriedkov ako rozdiel medzi celkovým nárokom na znalečné v sume 874,13 eur a vyplateným preddavkom 400 eur. Týmto stráca zloženie preddavku na trovy znaleckého dokazovania žalovanou svoje opodstatnenie, pretože (preddavkom nepokryté) znalečné už bolo uhradené zo štátnych finančných prostriedkov, čím vznikli trovy konania štátu.

26. S ohľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanej zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 300 eur je potrebné zrušiť podľa § 389 ods.1, písm. d/ C.s.p., nakoľko dôvody pre uloženie jej povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu dodatočne zanikli.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).